

6/2022 | Tiedote alkavasta tutkimuksesta

Kehitysvammaisten henkilöiden lääkehoito

F. Nurminen, H. Rättö, A. Teittinen, H. Vesala, M. Arvio, L. Saastamoinen

Tutkimuksessa tarkastellaan kehitysvammaisten henkilöiden lääkkeiden käyttöä avohoidossa

- Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, millaisia lääkkeitä kehitysvammaisilla henkilöillä on käytössä avohoidossa, kuinka yleistä lääkehoito on ja miten kehitysvammaisten henkilöiden lääkkeiden käyttö eroaa muun väestön lääkkeiden käytöstä.
- Tutkimus täydentää myös tietoja kehitysvammaisten henkilöiden joukosta sekä kehitysvammaisuuden epidemiologiasta Suomessa. Tutkimus tuottaa lisätietoa Kelan etuusrekisterien kattavuudesta ja käyttökelpoisuudesta haastavasti määriteltävien potilas- tai edunsaajaryhmien tutkimuksessa.
- Kehitysvammaisten lääkehoitoa tarkasteleva tutkimus on osa Kehitysvammaisten lääkehoito ja asumispalvelut –hanketta, joka toteutetaan Kansaneläkelaitoksen, Kehitysvammaliiton sekä Oulun ja Turun yliopistojen yhteistyöhankkeena.
- Lääkehoitoa tarkasteleva osatutkimus toteutetaan vuoden 2022 aikana.

Aineisto ja menetelmät

Tutkimus perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon rekisteritietoihin. Tutkimuksessa muodostettiin valtakunnallinen tutkimusaineisto kehitysvammaisista henkilöistä Kelan vammaistuki- ja kansaneläkerestereiden sekä THL:n hoitoilmoitusrekistereiden tietoihin perustuen. Aineistoon otettiin mukaan kaikki ne henkilöt, joilla on kehitysvammadiagnoosi tai monimuotoisen kehityshäiriön diagnoosi yhdessäkin rekisterissä vuosien 2017-2019 aikana. Tutkimuspopulaatiolle poimittiin lisäksi verrokkit iän ja sukupuolen mukaan.

Lääkkeiden käyttöä tarkastelevaa tutkimusta varten tutkimusjoukolle ja verrokeille poimittiin Kanta-palvelujen Reseptikeskuksesta tiedot sähköisistä lääkemääräyksistä ja

lääketoimituksista sekä Sairausvakuutuksesta korvattavien lääketoitusten rekisterin tiedot lääketoituksista vuosilta 2017-2019.

Tutkimuksen aineistonhakuprosessi kesti noin 1,5 vuotta. Aineiston käsittely Findatan etäkäyttöympäristössä on ollut mahdollista lokakuusta 2021 alkaen. Kehitysvammaisten käyttöä tullaan tarkastelemaan soveltuvin tilastollisin menetelmin ja kuvailevin jakaumin.

Kehitysvammaisten lääkehoitoa tutkittu vain vähän

Kehitysvammaiset ovat erityisen haavoittuva ihmisryhmä, joiden elämässä yhteiskunnan tarjoamat palvelut ja etuudet ovat suuressa roolissa. Heidän käyttämistään palveluista tai saamistaan etuuksista ei ole kuitenkaan juurikaan tutkittua tietoa, joten luotettavan tutkimustiedon tarve on suuri.

Valtakunnalliseen rekisteriaineistoon perustuva tutkimus tuottaa ajankohtaista ja kattavaa tietoa kehitysvammaisten ihmisten lääkkeiden käytöstä ja siihen liittyvistä kustannuksista Suomessa. Vertailevaa tutkimusta kehitysvammaisten henkilöiden lääkkeiden käytöstä suhteessa kehitysvammattomaan väestöön ei myöskään ole Suomessa aiemmin tehty.

Lisätietoja

Hankkeen vastuullinen johtaja, tutkimuspäällikkö, dosentti Leena Saastamoinen, Kela, etunimi.sukunimi@kela.fi, 050 408 7137

Tiedote on tutkimusryhmän laatima. Vastuu sisällöstä ja jakelusta kuuluvat tutkimusryhmälle. RATTI-tutkimusverkosto ja julkaisualustan ylläpitäjä eivät vastaa yksittäisten tiedotteiden sisällöstä.